

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille kalastusalan taloudellisen tilanteen parantamisesta

KOM(2006) 103 lopullinen

(2006/C 318/21)

Euroopan komissio päätti 9. maaliskuuta 2006 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 262 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellämainitusta aiheesta.

Asian valmistelusta vastannut ”maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 11. heinäkuuta 2006. Esittelijä oli Gabriel Sarró Iparraguirre.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 13.–14. syyskuuta 2006 pitämässään 429. täysistunnossa (syyskuun 14. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 120 ääntä puolesta ja 16 vastaan 9:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 ETSK ottaa huomioon Euroopan unionin kalastusalan taloudellisen ja sosiaalisen merkityksen, jonka vaikutukset ovat alan suoraa BKT-osuutta ⁽¹⁾ laajemmat, ja yhtyy arvioon, jonka komissio esittää tiedonannossaan ⁽²⁾ yhteisön kalastusalan vaikeasta taloustilanteesta. Komitea katsoo, että toimet tilanteen kohentamiseksi ovat tarpeen, mutta pitää ehdotettuja toimenpiteitä alan pelastamiseksi kriisistä epärealistisina ja riittämättöminä. ETSK:n mielestä toimenpiteet eivät ole realistisia, sillä suurin osa yrityksistä on perheyrityksiä, joilla on yksi ainoa alus ja jotka harjoittavat toimintaansa kalavaroiltaan niukoilla pyyntipaikoilla, pienellä miehistöllä ja kalastuksenhoitoa koskevien tiukkojen sääntöjen alaisina. Niillä on hyvin vähän liikkumavaraa, jotta ne voisivat toteuttaa rakenneuudistustoimia ja toimia yrityksen kannattavuuden takaamiseksi lyhyellä aikavälillä.

1.2 Koska ei myöskään ole olemassa KOR:n/EKTR:n ⁽³⁾ ulkopuolisia yhteisön muita uusia määrärahoja, käytännön mahdollisuudet toteuttaa uusia toimenpiteitä ovat hyvin suppeat. ETSK katsoo sen vuoksi, että käsillä olevalla tiedonannolla ei juuri ole käytännön vaikutuksia suurimpaan osaan yrityksistä.

1.3 Komitea katsoo kuitenkin, että yrityksille, jotka voivat kokonsa puolesta pyrkiä osallisiksi pelastamis- ja rakenneuudistuksista, komission tulisi tarjota

— muita yhteisön määrärahoja kuin KOR/EKTR-varoja

— pelastustukia, joita ei tarvitse maksaa takaisin ja joita voidaan myöntää yli kuudeksi kuukaudeksi

— joustavuutta ja käytännöllisyyttä kansallisissa ohjelmissa, joita jäsenvaltioiden tulee esittää, jotta tukea hakevat yritykset voivat saada tukia nopeasti.

1.4 Komitea katsoo, että taloudellisissa vaikeuksissa olevien yritysten pelastamis- ja rakenneuudistustukien lisäksi on ryhdyttävä myös muihin toimenpiteisiin, jotta voitaisiin lieventää korkeiden polttoainehintojen kalastusyrityksille ja niiden miehistöille aiheuttamia vakavia seurauksia. ETSK esittää komissiolle ja neuvostolle erityisesti seuraavien toimenpiteiden hyväksymistä:

a) Nostetaan vähämerkityksisten tukien enimmäismäärä 100 000 euroon yritystä kohden.

b) Rinnastetaan toiminnan tilapäiseen lopettamiseen johtava korkeiden polttoainehintojen aiheuttama kriisi ”odottamattomiin olosuhteisiin”.

c) Sallitaan vakuutusurvasopimusten vakuutusmaksujen rahoituksen tukeminen maatalousalan vakuutusten tapaan.

d) Perustetaan romuttamistoimia varten erityinen yhteisön rahasto, johon varataan ylimääräinen budjetti ja josta myönnetään tukia ensisijaisesti eniten vaikeuksista kärsiville kalastuslaivaston osille, jotta laivanvarustajat, jotka haluavat luopua toiminnasta vapaaehtoisesti, voisivat tehdä sen asianmukaisesti.

e) Toimitaan siten, että sekä jäsenvaltioiden että yhteisön viranomaiset antavat mahdollisimman laajan tukensa TKI-tukien ⁽⁴⁾ avulla kalastusalan esittämille hankkeille kalastuksen energiatehokkuuden parantamiseksi, vaihtoehtoisten tai dieselöljyn käyttöä täydentävien energialähteiden etsimiseksi sekä kalastusalan teknologiayhteisöjen kehittämiseksi.

f) Pyritään muuttamaan kalastajien mentaliteettia ja saamaan heidät osallistumaan kalastustuotteiden markkinointiin, jotta onnistuttaisiin kasvattamaan tuotteiden lisäarvoa.

⁽¹⁾ Bruttokansantuote.

⁽²⁾ KOM(2006) 103 lopullinen, 9. maaliskuuta 2006.

⁽³⁾ Kalatalouden ohjauksen rahoitusväline/Euroopan kalatalousrahasto.

⁽⁴⁾ Tutkimus, kehittäminen ja innovointi.

g) Tarkistetaan rannikkokalastusalusten verotusta siten, että tukkukauppiat vapautettaisiin yhtiöverotuksesta niiden tulojen osalta, joita ne saavat osallistumisestaan kalan ensimmäiseen myyntiin, ja arvonlisäveroa vähennettäisiin niiden toimien osalta, joissa tukkukauppias toimii välittäjänä.

h) Sisällytetään yhteisön aluevesien ulkopuolella kalastava pitkän matkan laivasto useissa jäsenvaltioissa ja EU:ssa ylläpidettäviin rinnakkaisiin kauppalaivastorekistereihin ja tarkistetaan kalastusalan valtioneuvoston direktiivejä.

2. Perustelut

2.1 Sen lisäksi että kalatalousala tuottaa huomattavan osan ihmisravinnoksi tarvittavasta proteiinista, sillä on myös merkittävä vaikutus monien rannikkoyhteisöjen taloudellisen ja sosiaalisen rakenteen kehityksessä eri puolilla EU:ta. Komission julkaisemista tiedoista (5) ilmenee, että laajentuneen Euroopan unionin (EU-25:n) osuus maailman kalatalouden kokonaistuotannosta on noin 5 %, minkä johdosta EU on 7 293 101 tonnin tuotannollaan (pyynti ja vesiviljely) Kiinan jälkeen maailman toiseksi suurin tuottaja. Kalastuslaivasto koostuu vajaasta 90 000 kalastusaluksista, jotka ylläpitävät 229 702 henkeä.

2.2 Alalla kohdataan vaikeuksia, joihin ovat johtaneet useimpien pyyntialueiden kalakantojen pieneneminen, joissakin jopa ehtyminen, sekä epäsuotuisa markkinatilanne. Komission tiedonannon mukaan tärkeimpiä pohjakalalajeja (turskaa, koljaa, valkoturkskaa, seitiä ja kummeliturkskaa) ja bentaalisia lajeja (punakampelaa, kielikampelaa, merikrottia ja keisarihummeria) Länsi-Euroopassa kalastaville aluksille myönnetty kiintiöt ovat pienentyneet 1990-luvun puolivälistä lähtien.

2.3 Vaikka vuonna 2002 toteutettu yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) uudistus on käynnistänyt Euroopan unionin kalastuksen hoidon ajanmukaistamisen, jonka tavoitteena on kalastuksen hoidon kestävyys, uudistukseen sisältyy toimenpiteitä, esimerkiksi elvytysuunnitelmia, jotka rajoittavat kalastajien saaliita ja aiheuttavat näin tuoton voimakkaan vähenemisen. Tilanne jatkuu tällaisena vielä tulevaisuudessakin.

2.4 Tämä tilanne yhdessä tavanomaisen ja jatkuvan toimintakustannusten nousun ja polttoainehintojen tuntuva nousun kanssa on johtanut siihen, että monien alusten toiminta tuottaa huomattavia tappioita.

2.5 Komission tiedonannossa luetellaan syitä, jotka yhdessä ovat ajaneet ison osan yhteisön kalastuslaivastosta tähän taloudelliseen tilanteeseen, ja ehdotetaan ratkaisuja tilanteesta selvittämiseksi.

(5) Tietoja ja lukuja YKP:sta — Perustietoja yhteisestä kalastuspolitiikasta. Vuoden 2006 painos. Euroopan komissio.

3. Taustaa

3.1 Komission tiedonannossa mainitaan vaikeuksiin johtaneiden syiden joukossa kaksi hyvin ymmärrettävää tekijää:

— tulojen pieneneminen

— kustannusten nousu.

3.1.1 Tulojen pienenemisen syitä ovat seuraavat:

— paikallaan polkevat markkinahinnat:

— tuontikalalan osuuden kasvu

— vesiviljelyn kehitys

— myynnin keskittyminen suuriin jakeluketjuihin

— kalastuksen tuoton aleneminen:

— tiettyjen kalakantojen voimakas kalastus

— laivaston liikkakapasiteetin riittämätön vähentäminen.

3.1.2 Alusten toimintakustannukset, jotka normaalistikin kasvavat vuosi vuodelta, ovat vuodesta 2003 lähtien kasvaneet räjähdysmäisesti polttoaineen hinnannousun johdosta. Kustannusten nousu on vaikuttanut kaikkiin kalastuslaivastoihin mutta erityisesti pohjatrolareihin, jotka muodostavat ylivoimaisesti suurimman osan kalastuslaivastosta ja joiden toiminta on tappiollista.

4. Yleistä

4.1 Kalastusalan nykyisten taloudellisten vaikeuksien voittamiseksi on komission mukaan toteutettava

— lyhyen aikavälin toimia sellaisten kalastusalan yritysten pelastamiseksi ja uudistamiseksi, joista voi rakenteellisten muutosten avulla tulla jälleen kannattavia

— pitkän aikavälin toimia, jotta kalastusala voi sopeutua uuteen korkeiden polttoainehintojen aiheuttamaan tilanteeseen.

4.1.1 *Lyhyen aikavälin pelastamis- ja rakenneuudistustoimenpiteet*

4.1.1.1 Konkurssin partaalla tai ilmeisissä taloudellisissa vaikeuksissa olevien kalastusalan yritysten pelastamiseksi ja uudistamiseksi tiedonannossa pohditaan mahdollisuutta soveltaa nykyisiä välineitä sekä nykyistä valtioneuvoston tukijärjestelmää, joka perustuu valtioneuvoston tukemista vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi annettuihin yhteisön suuntaviivoihin (6) sekä kalastus- ja vesiviljelyalan valtioneuvoston tukemista koskeviin suuntaviivoihin (7). Lisäksi siinä käsitellään joitakin poikkeuksia, jotka ulottuvat pidemmälle kuin kyseiset suuntaviivat (ks. jäljempänä kohdat 4.1.1.5 ja 4.1.1.6).

(6) EUVL C 244, 1.10.2004.

(7) EUVL C 229, 14.9.2004.

4.1.1.2 Pelastamistukea voidaan myöntää takaisin maksettavana lainana tai takauksena enintään kuudeksi kuukaudeksi. Tuen tavoitteena on, että kalastusyritykset pystyvät sopeutumaan polttoainehintojen nousun aiheuttamaan uuteen tilanteeseen. Tämä koskee erityisesti vedettävillä pyydyksillä pohjakalalajeja kalastavia aluksia. Jos pelastamistukea saanut yritys laatii hyväksyttävän rakenneuudistus suunnitelman, pelastamistuki voidaan maksaa takaisin yrityksen saamasta rakenneuudistuksesta.

4.1.1.3 ETSK katsoo, että ollakseen todellakin tehokas pelastamistuen tulee takaisin maksettavan lainan sijaan olla avustusta, jota ei tarvitse maksaa takaisin, sillä siten se tuottaisi lisäarvoa, jonka ansiosta se voisi olla yrityksille houkuttelevampi vaihtoehto. Muutoin tavallista takaisin maksettavaa lainaa voisi hakea mistä tahansa rahoituslaitoksesta ilman että siihen tarvitaan Euroopan komission lupaa.

4.1.1.4 Tuen saaminen kalastusyritysten rakenteelliseen uudistamiseen taloudellisen kannattavuuden palauttamiseksi edellyttää usein investointeja kalastusaluksiin tehtäviin muutoksiin. Kalastusalan valtiontuista annetuissa suuntaviivoissa määritellään muun muassa säännöt, joiden mukaan tukea voidaan myöntää kalastusalusten nykyaikaistamiseen ja varusteluun kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineestä annetussa asetuksessa⁽⁸⁾ säädettyjen sääntöjen mukaisesti. Ehdot, jotka koskevat kansallisen tuen myöntämistä näihin tarkoituksiin, ovat sen vuoksi samat kuin KOR-asetuksen mukaiseen yhteisön tukeen sovellettavat ehdot.⁽⁹⁾

4.1.1.5 Komissio suunnittelee, että tietyntyyppiseen alusten nykyaikaistamiseen tarkoitettujen kansalliset tuet, jotka eivät kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineestä annetun asetuksen mukaan ole sallittuja, voitaisiin poikkeuksellisesti sallia, jos ne on tarkoitettu kalastusyritysten rakenneuudistukseen osana kansallisia pelastamis- ja rakenneuudistusohjelmia. Näiden kansallisten ohjelmien hyväksymiseksi komissio arvioi suunnitelmat yhteisön suuntaviivojen perusteella ja edellyttää, että yritysten rakenneuudistusohjelmat perustuvat taloudellisille oletuksille, jotka ovat nykyisessä tilanteessa realistisia, kun myös pyynnin kohteena olevien kantojen tila ja mahdollinen kehitys otetaan huomioon, ja että yrityksen kannattavuus turvataan alentamalla toimintakustannuksia lisäämättä kuitenkaan kokonaispyyntiponnistusta ja -kapasiteettia.

4.1.1.6 Komissio sallisi poikkeuksellisesti kansallisten pelastamis- ja rakenneuudistusohjelmien puitteissa myönnettyä valtiontuet seuraaviin investointeihin:

a) ensimmäistä kertaa tapahtuva pyydyksen vaihtaminen, joka johtaa vähemmän polttoainetta kuluttavan kalastusmenetelmän käyttöönottoon

b) polttoaineen tehokkuuden parantamiseen tähtäävien laitteiden hankkiminen (taloudellisuusmittarit)

c) moottorin vaihtaminen kerran edellyttäen, että

1. kokonaispituudeltaan alle 12-metrinen alusten, jotka eivät käytä vedettävää pyydyksiä, uuden moottorin teho on enintään vanhan moottorin tehon suuruinen
2. kaikkien muiden kokonaispituudeltaan alle 24-metrinen alusten uuden moottorin teho on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin vanhan moottorin teho
3. kokonaispituudeltaan yli 24-metrinen troolareiden uuden moottorin teho on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin vanhan moottorin teho ja alus siirtyy käyttämään vähemmän polttoainetta kuluttavaa kalastusmenetelmää.

4.1.1.7 Jos on kyse kansallisista ohjelmista, joihin hyväksytään useita kokonaispituudeltaan yli 12 metrin aluksia käyttävien yksittäisten yritysten rakenneuudistus suunnitelmat, komissio voisi hyväksyä, että edellä kohdan 4.1.1.6 c alakohdan toisessa ja kolmannessa luetelmakohdassa mainittua konetehon vähennystä sovelletaan ”kokonaisvaltaisesti” yritystasolla. Myös ilman julkista tukea tapahtuva aluksen kalastuskäytöstä poistaminen voidaan lukea vaadittuun vähennysmäärään.

4.1.1.8 Periaatetta voitaisiin soveltaa myös kansallisissa ohjelmissa, joihin hyväksytään pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) ryhmien esittämät rakenneuudistusohjelmat. Tällaisessa tapauksessa ryhmän joidenkin jäsenten kannattavuutta voitaisiin parantaa muiden toteuttamalla toimilla, kuten alusten kalastuskäytöstä poistamisella.

4.1.1.9 Sinä aikana, jolloin yritys joutuu keskeyttämään tilapäisesti toiminnan hyväksytyjen investointien tekemisen vuoksi, se voi hakea kyseiseksi ajaksi valtiontukea, jos tuki myönnetään osana pelastamis- ja rakenneuudistusohjelmaa.

4.1.1.10 Kaikki muut vaikeuksissa olevalle yritykselle myönnetty julkiset tuet, yhteisön tuki mukaan luettuna, on otettava huomioon rakenneuudistus suunnitelmien ja pitkän aikavälin kannattavuuden kokonaisarvioinnissa.

4.1.1.11 Jäsenvaltioiden on annettava kansalliset pelastamis- ja rakenneuudistusohjelmat ja tarvittaessa isompia yrityksiä koskevat yksittäiset suunnitelmat komissiolle tiedoksi kahden vuoden kuluessa tämän lausunnon perustana olevan tiedonannon julkaisemisesta. Jäsenvaltioiden on julkaistava rakenneuudistus suunnitelmiä koskevat hallinnolliset päätökset kahden vuoden kuluessa siitä, kun komissio on hyväksynyt tiedoksi annetun ohjelman.

4.1.1.12 Koska nykyiset taloudelliset vaikeudet koskettavat erityisesti vedettäviä pyydyksiä käyttäviä aluksia, komissio katsoo, että rakenneuudistustuki olisi kohdistettava ensisijaisesti troolareille.

⁽⁸⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1263/1999, annettu 12. kesäkuuta 1999.

⁽⁹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 2792/1999, annettu 17. joulukuuta 1999.

4.1.1.13 Komissio tarkastelee tiedonannossaan nykytilanetta, jossa korkeat polttoainehinnat nostavat kustannuksia, ja torjuu kaikkinaiset toimet kyseisen kustannusten nousun korvaamiseksi julkisen suoran toimintatuen turvin, sillä tällainen tuki olisi perustamissopimuksen vastaista.

4.1.1.14 Vaihtoehtoksi suoralle tuelle komissio voisi hyväksyä takausohjelman, jota kalastusala on esittänyt ja jossa alan hyvinä aikoina maksamat rahat voitaisiin maksaa takaisin korvauksina, jos polttoainehinnat yhtäkkiä nousevat. Komissio voisi hyväksyä tällaisen ohjelman vain, jos sen tarkoituksena olisi antaa takeet kaiken julkisen tuen takaisinmaksamisesta markkinaehdoin.

4.1.1.15 ETSK yhtyy arvioon, jonka komissio esittää tiedonannossaan yhteisön kalastusalan vaikeasta taloudellisesta tilanteesta, mutta katsoo, että ehdotetut toimenpiteet alan pelastamiseksi kriisistä eivät ole realistisia eivätkä riittäviä. ETSK ei pidä toimenpiteitä realistisina, sillä suurin osa yrityksistä on perheyri-tyksiä, joilla on yksi ainoa alus ja jotka harjoittavat toimintaansa kalavaroiltaan niukoilla pyyntipaikoilla, pienellä miehistöllä ja kalastuksenhoitoa koskevien tiukkojen sääntöjen alaisina. Niillä on hyvin vähän liikkumavaraa, jotta ne voisivat toteuttaa rakenne-uudistustoimia sekä toimia yrityksen kannattavuuden takaamiseksi lyhyellä aikavälillä. Koska ei ole olemassa uusia, muita kuin KOR/EKTR-määrärahoja, käytännön mahdollisuudet toteuttaa uusia toimenpiteitä ovat hyvin suppeat. ETSK katsoo sen vuoksi, että käsillä olevalla tiedonannolla ei juuri ole käytännön vaikutuksia suurimpaan osaan yrityksistä.

4.1.1.16 Komitea katsoo kuitenkin, että yrityksille, jotka voivat kokonsa puolesta pyrkiä osallisiksi pelastamis- ja rakenne-uudistuksista, komission tulisi tarjota

- erillisiä KOR-/EKTR-määrärahoja
- pelastustukia, joita ei tarvitse maksaa takaisin ja joita voidaan myöntää yli kuudeksi kuukaudeksi
- joustavuutta ja käytännöllisyyttä kansallisissa ohjelmissa, joita jäsenvaltioiden tulee esittää, jotta tukea hakevat yritykset voivat saada suunniteltuja tukia nopeasti.

4.1.1.17 ETSK muistuttaa komissiota siitä, että vähämerkityksiset tuet voivat olla tehokas lyhyen aikavälin ratkaisu. Komitea pitää kuitenkin nykyisessä lainsäädännössä säädettyä enimmäismäärää (3 000 euroa yritystä kohden kolmen vuoden aikana) erittäin alhaisena eikä katso sen vastaavan todellisuutta etenkin, kun otetaan huomioon, että enimmäismäärä on EU:n muilla aloilla, maataloutta lukuun ottamatta, 100 000 euroa. Kalastusalan vähämerkityksisiä tukia säätelevää lainsäädäntöä tulisi sen vuoksi komitean mielestä kiireesti tarkistaa ja enimmäismäärä

tulisi nostaa muiden alojen tasolle eli 100 000 euroon. ETSK on esittänyt tämän näkemyksen jo aiemmin antamassaan lausunnossa aiheesta ”Valtiontuen toimintasuunnitelma — Valtiontukien vähentäminen ja tarkempi kohdentaminen: suunnitelma valtiontuen uudistamiseksi vuosina 2005–2009” ⁽¹⁰⁾.

4.1.1.18 Toinen mahdollinen toimi, joka voisi olla yrityksille ja miehistölle erittäin hyödyllinen, on se, että kalastusalan vakava taloudellinen tilanne katsotaan KOR-asetuksen 16 artiklan tarkoittamaksi ”odottamattomaksi olosuhteeksi”. Kyseisen artiklan nojalla kalastajille ja alusten omistajille voidaan maksaa korvauksia toiminnan tilapäisestä lopettamisesta, joka johtuu mainitunlaisista olosuhteista.

4.1.1.19 Toisaalta komitea ehdottaa komissiolle, että lyhyellä aikavälillä perustetaan yhteisön rahasto romuttamistoimia varten, jotta kalastusalan kapasiteetti voitaisiin mukauttaa nopeasti kalavarojen tilanteeseen. Rahastoa varten tulisi varata ylimääräinen budjetti, jota jäsenvaltioiden olisi käytettävä yksinomaan sellaisten yritysten tukemiseksi, jotka haluavat romuttaa aluksiaan. Rahaston toiminnassa voitaisiin antaa etusija eniten vaikeuksista kärsiville kalastuslaivaston osille.

4.1.1.20 Komitea katsoo niin ikään, että komission tulisi tarkistaa lyhyellä aikavälillä kalastusalan valtiontukia koskevia direktiivejä, jotta jäsenvaltiot voisivat perustaa erityisiä kalastus-alue rekisterejä, joiden avulla voitaisiin parantaa yhteisön alueveisien ulkopuolella kalastavan pitkän matkan laivaston kilpailukykyä samaan tapaan kuin toimittiin 1990-luvulla kauppalaivaston suhteen.

4.1.1.21 Komitea katsoo, että myös polttoainehintojen äkillisen nousun korvaava takausjärjestelmä on yhdenlainen tukimuoto, joka voi edistää kalastusalan työpaikkojen säilyttämistä nykyisessä vaikeassa tilanteessa. Komitea kannattaa niin ollen järjestelmää, vaikkakin pitää sen soveltamista komission vaatimien ehtojen nykyisessä taloudellisessa tilanteessa epätodennäköisenä. Komitea katsoo sen vuoksi, että komission tulisi sallia, että jäsenvaltiot korvaavat osittain tai kokonaan sellaisten vakuutusurvasopimusten vakuutusmaksut, joita alan organisaatiot saattavat tehdä taatakseen polttoaineille tietyksi ajaksi enimmäishinnan, maatalousalan vakuutusten tapaan.

4.1.1.22 Toisaalta komitea pitää aiheellisena myös rannikkokalastusalan verotuksen tarkistamista. Käytännössä komitea katsoo, että tukkukauppiat voitaisiin vapauttaa yhtiöverotuksesta niiden tulojen osalta, joita ne saavat osallistumisestaan kalan ensimmäiseen myyntiin, ja arvonlisäveroa voitaisiin vähentää niiden toimien osalta, joissa tukkukauppias toimii välittäjänä.

⁽¹⁰⁾ EUVL C 65, 17.3.2006.

4.1.2 Pitkän aikavälin toimenpiteet ja aloitteet

4.1.2.1 Kalastusalan pitkän aikavälin näkymistä voidaan odottaa positiivisia ainoastaan, mikäli kalakannat korjaantuvat ja mikäli harjoitetaan kestävästä kalastuksesta. Tiedonannossa ehdotetaan seuraavia toimia:

- a) kalastuksenhoidon parantaminen
- b) kalastuksenhoitoa koskevien sääntöjen nykyistä parempi noudattaminen
- c) kalamarkkinoiden markkinajärjestely ja toiminta
- d) vähemmän polttoainetta kuluttavia ja ympäristöystävällisempiä kalastusmenetelmiä koskevan tutkimuksen edistäminen.

4.1.2.2 Komitea katsoo, että kaikki nämä pitkän aikavälin toimet on jo otettu huomioon uudessa YKP:ssa. Se halua kuitenkin tähdentää komissiolle, että uhatuimpien kalakantojen elvytys- ja hoitosuunnitelmien toteuttamisen jälkeen tarvitaan uusia käytännön ideoita, jotta onnistutaan luomaan kestävä enimmäistuoton antava kalastuksenhoitojärjestelmä.

4.1.2.3 ETSK antaa täyden tukensa komission pyrkimyksille valvoa, että yhteisen kalastuspolitiikan säännöt pannaan asianmukaisesti täytäntöön koko unionissa. Komitea korostaa toistamiseen, että komission tulee tehdä aukotonta yhteistyötä kalastusvalvontaviraston kanssa, kuten komissio itsekin tiedonannossaan toteaa, ja että kyseiselle virastolle tulee myöntää riittävät henkilöstö- ja taloudelliset resurssit, jotta se pystyy hoitamaan sille uskottua äärettömän tärkeää tehtävää.

4.1.2.4 ETSK kehottaa komissiota tehostamaan toimintaa laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen torjumiseksi ja toteaa, että asiaan voitaisiin vaikuttaa ratkaisevasti sulkemalla yhteisön markkinat kyseisenlaisilta saaliilta, sillä suurin osa laittomista kalastustuotteista päätyy juuri yhteisön markkinoille. Myös avomerellä tapahtuvien saaliinsiirtojen kieltä-

minen on komitean mielestä tehokas toimi laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen torjumiseksi.

4.1.2.5 Komitea pitää tarpeellisena komission ehdottamaa kalastustuotteiden markkinajärjestelyn arviointia. Yritysten taloudellisen tuoton sekä kalan ja kalatuotteiden myynnin parantamiseksi voi olla hyödyllistä käyttää uusia välineitä, joiden avulla tuottajat voivat nostaa tuotteiden lisäarvoa ensimyyntissä sekä osallistua markkinointiprosessiin. Komitea uskoo, että tuottajajärjestöillä voi olla tässä asiassa merkittävä tehtävä, ja katsoo niillä olevan, että niiden toimintaa tulee tukea. Tavoitteen saavuttamiseksi komission ja jäsenvaltioiden tulisi toiminnallaan pyrkiä muuttamaan kalastajien suhtautumista näihin kysymyksiin.

4.1.2.6 ETSK kannattaa komission ehdotusta laatia Euroopan unionin alueella käytävää kalakauppaa koskevat toimintaohjeet ja tukea ympäristömerkkijärjestelmää asiasta käytävän keskustelun päätyttyä. Komitea on jo ilmaissut kantansa aiheesta äskettäin antamassaan lausunnossa.

4.1.2.7 Komission tiedonannossaan ehdottama viimeinen pitkän aikavälin toimenpide eli vähemmän polttoainetta kuluttavia ja ympäristöystävällisempiä kalastusmenetelmiä koskevan tutkimuksen edistäminen on komitean mielestä erittäin tärkeä. Komitea toivookin, että rahoitustakeet, jotka komissio mainitsee tiedonannossaan, toteutuvat ja että kalastusala edustavien organisaatioiden esittämille hankkeille sekä kalastusalan teknologiyhteisöjen kehittämiselle annetaan mahdollisimman laaja tuki.

4.1.2.8 ETSK katsoo, että nykyisessä korkeiden polttoainehintojen tilanteessa, joka vaikuttaa peruuttamattomalta, on ensisijaisen tärkeää tehdä tutkimusta kaikilla tiedonannossa mainituilla aloilla. Erityisen tärkeänä komitea pitää uusiutuvien energiamuotojen tuotannon ja etenkin uudentyyppisten biopoltoaineteiden kehittämisen ja demonstroinnin tutkimista sekä energiatehokkuuden parantamista. Komitea kehottaa Euroopan komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan taloudellisesti kalastusalan organisaatioiden esittämiä hankkeita.

Bryssel 14. syyskuuta 2006

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Anne-Marie SIGMUND